

αστροπελέκι

αστροπελέκι, το, ουσ. [<μσν. άστραποπελέκι <άστραπή + πελέκι], το αστροπελέκι. **1.** (ειρωνικά) ο ηλίθιος, ο βλάκας: «έλα δω, ρε αστροπελέκι, που αλλού σε στέλνω κι αλλού πας!». **2.** δυνατό κι απρόσμενο χτύπημα στο κεφάλι: «μου 'ρθε μια πέτρα στο κεφάλι σαν αστροπελέκι». **3α.** στον πληθ. **τα αστροπελέκια**, οι καρπαζιές, οι σφαλιάρες, οι φάπες: «μόλις πέταξε την πρώτη κοτσάνα, άρχισαν να πέφτουν τ' αστροπελέκια». **β.** τα βάσανα, οι ταλαιπωρίες, οι συμφορές, οι αντιξοότητες της ζωής: «είναι απορίας άξιον πώς, ύστερα από τόσα αστροπελέκια που δέχτηκε, μπορεί και ζει ακόμα!». Συνών. *κεραυνός (2) / μπόρα (4)*.

- με χτυπούν αστροπελέκια, αντιμετωπίζω αντίξοες, δύσκολες καταστάσεις: «αν σε χτυπούσαν τ' αστροπελέκια που έχουν χτυπήσει εμένα, τότε θα καταλάβαινες πόσο δύσκολη είναι η ζωή». (Λαϊκό τραγούδι: *της ζωής τ' αστροπελέκια δίχως λύπη με χτυπούν*·μα εγώ δεν το λυπάμαι το χαμένο μου κορμί, μοναχά μια μάνα κλαίω που την πίκρανα πολύ). Στον τύπο με χτυπούν κάτι αστροπελέκια επιτείνει την έννοια και πολλές φορές η φρ. κλείνει με το μα τι αστροπελέκια! Συνών. *με χτυπούν κεραυνοί / με χτυπούν μπόρες*.

- τ' αστροπελέκια της ζωής, οι αντιξοότητες, οι δυσκολίες που αντιμετωπίζει κανείς στη ζωή του: «τον γονάτισαν τ' αστροπελέκια της ζωής». (Λαϊκό τραγούδι: *της ζωής τ' αστροπελέκια δίχως λύπη με χτυπούν*, μα εγώ δεν το λυπάμαι το χαμένο μου κορμί, μοναχά μια μάνα κλαίω που την πίκρανα πολύ).

- τρώω αστροπελέκια, βλ. φρ. *με χτυπούν αστροπελέκια*.

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας